

Innhold

Forord	7
Kapittel 1	Skape forståelse i høykonflikt.	9
	Høykonflikt på alle arenaer	9
	Forståelse gjennom mekling.	12
	Bokens oppbygging	13
Kapittel 2	Høykonflikt.	17
	Begrepet høykonflikt	17
	Kjennetegn på høykonflikt.	18
	Høykonflikter som ikke bør mekles?	23
	Screening.	36
Kapittel 3	Betydningen av årsaksanalyse av høykonflikt	40
	Subjektiv virkelighetsforståelse.	40
	Diagnostisk forståelse.	41
	Multiple dimensjoner i konfliktforståelsen	43
	Analyseprosessen	47
Kapittel 4	Underliggende årsaker til høykonflikt	50
	Hypotesedannelse	50
	Kjerringa mot strømmen	50
	Analyse av konflikten.	55
	Den stille separasjonen – analyse av et kasus	70
Kapittel 5	Intoleranse som årsak til høykonflikt	77
	Uforsonlig motsetning.	77
	Hypatia av Alexandria	78
Kapittel 6	Tillit – meklingsprosessens grunnmur	87
	Tillit som gir tro	87
	Hvordan skape tillit i meklingsprosessen?	89

Kapittel 7	Meklers personlige kvaliteter	100
	Personlighetens betydning	100
Kapittel 8	Skjult maktubalanse.	111
	Å skape en falsk virkelighet	111
	En utfordrende foreldrekonflikt	113
	Håndtering av skjult maktubalanse	118
Kapittel 9	Intense emosjoner	122
	Emosjonenes rolle i høykonflikt.	122
	Emosjonell intensitet og perspektivtaking	126
	Vendepunktet	129
	Betydningen av separate møter.	132
Kapittel 10	Utfordringer ved konflikter i arbeidslivet	137
	Ledelsesutfordringer i vår tid	137
	Lovverket, retningslinjer og avtaler.	139
	Definering av hovedkonfliktarena	143
	Innledende separate meklingsmøter	143
	Felles meklingsmøter	144
Kapittel 11	En krevende arbeidskonflikt.	146
	Kasusbeskrivelse.	147
	Håndtering av konflikten.	154
Kapittel 12	Mekling som transformasjonsprosess	159
	Fenomenet transformasjon.	159
	Å mekle terapeutisk	162
	Terapeutiske meklingsmodeller	165
	Et kritisk blikk på transformativ mekling som metode.	167
	Integral mekling som transformasjonsprosess.	171
Epilog	180
Referanser	181
Stikkord	187

Forord

Jeg vil takke alle de erfarne studentene jeg har møtt gjennom videreutdanning i *Konflikthåndtering – ulike meklingsmetoder* gjennom en tiårsperiode på Diakonhjemmet høyskole. Med sitt engasjement, sine spørsmål og kommentarer har de alle stimulert meg til stadig å lære mer på fagfeltet konfliktpsychologi. Også andre studenter i generell psykologi på høyskolen i nesten 20 år har lært meg mye. Like viktige er alle meklingsklientene og andre klienter som jeg har hatt samtaler med i meklings og gitt psykologisk rådgivning for i konflikter i deres liv. Takk til alle dere som har lært meg så mye!

Jeg vil også takke noen spesielle mennesker jeg har møtt på min vei både i arbeids- og privatlivet som jeg virkelig har måttet bryne meg på. De har forårsaket våkenetter i perioder jeg ikke har visst hvordan jeg skulle håndtere dem, og de har vært betydningsfulle læremestere i livet mitt. En av disse personene var nær meg nesten hele livet, og har vært min største læremester. Det er de krevende utfordringene og tøffe takene i eget liv som trolig har lært meg aller mest om konflikter. Dette er lærdom vi aldri glemmer og ikke kan lese oss til i bøker.

På hver sin måte har disse spesielle menneskene stimulert meg til å finne nye løsninger på krevende utfordringer i konflikter i livet og i meklingshverdagen. Uten disse erfaringene ville ikke dette ha blitt et faglig utviklingsområde for meg.

Mine to embetsutdanninger, og yrkeserfaring fra begge, har vært svært relevant for å utvikle kompetanse om konflikter. Psykologistudiet og spesialistutdanningen er et viktig fundament for forståelse av konflikter og har gitt meg en svært verdifull generell kunnskap som ballast for å analysere og forstå konflikter. Først og fremst har advokatarbeidet lært meg mye om hvordan vi håndterer konfliktene utenfor retten. Advokater kan utrette mye på den medmenneskelige siden hvis de har en personlig interesse og legning for det. Også det grunnleggende faglige fundamentet for å utvikle og drifte videreutdanningen på masternivå i meklings på Diakonhjemmet høyskole, har vært verdifull for min meklingsfaglige utvikling.

Det er alle disse ulike kunnskapskildene som inspirerte meg til å skrive en tredje bok om meklings.

En stor takk til min gode kollega og venn fra Diakonhjemmet høyskole gjennom alle de 17 årene jeg arbeidet der, Torill Danbolt. Hun har lest gjennom hele manuset. Torill har en kritisk sans og en sunn fornuft som jeg verdsetter høyt. I sin ydmyke tilnærming har hun kommet med verdifulle kommentarer til det enkelte kapittelet.

Takk også til forlagsredaktør Mariann Bakken. Med sin lange erfaring setter hun fingeren rett på svake punkter i fremstillingen som må forbedres. Samtidig er hun oppmuntrende til progresjonen med sine kommentarer. Et meget behagelig og konstruktivt samarbeid.

Jeg vil spesielt takke min kollega og gode venn som har vært en samarbeidspartner gjennom mer enn 20 år, U.S. Sakhi. Han har alltid vært tilgjengelig for å diskutere vanskelige saker. Også gjennom denne skriveprosessen har hans innspill vært verdifulle kommentarer. De vesentlige samtalene med ham om livet, gjennom nesten 40, år har lært meg så mye.

Bygdøy, april 2016

Grethe Nordhelle